

XVIII.
CONLATIO ABBATIS IOHANNIS
De fine coenobiotae et heremitae

*

NEGENTIENDE GESPREK. VAN ABT JOANNES
Het doel van de cenobiet en van de anachoreet

I. De coenobio abbatis Pauli et patientia cuiusdam fratris	1. Het klooster van abt Paulus. Het geduld van zekere broeder
II. De humilitate abbatis Iohannis et interrogatione nostra	2. De nederigheid van abt Joannes. Onze vraag
III. Responsio abbatis Iohannis, cur heremum reliquisset	3. Antwoord van abt Joannes: waarom hij de woestijn verlaten had
IV. De uirtute praedicti senis quam in anachoretica exercuit disciplina	4. De deugd welke abt Joannes in het kluizenaarsleven beoefende
V. De commodis heremi	5. De voordelen van de woestijn
VI. De utilitate coenobii	6. De voordelen van het cenobietenklooster
VII. Interrogatio de coenobii uel solitudinis fructu	7. Vraag over de vrucht van het cenobietenleven en die van de eenzaamheid
VIII. Responsio super interrogatione proposita	8. Antwoord op de gestelde vraag
IX. De consummata ac uera perfectione	9. De waarachtige en totale volmaaktheid
X. De his qui imperfecti heremum petunt	10. On the imperfect who seek out the desert.
XI. Interrogatio de remedio eorum qui cito de coenobii congregatione discesserint	11. A question about the remedy for those who have quickly abandoned the community of their cenobium.
XII. Responsio, quomodo solitarius uitia sua possit agnoscere	12. The reply: how the solitary can recognize his vices.
XIII. Interrogatio, quomodo sanari possit qui non expurgatis uitiiis solitudinem ingressus sit	13. A question about how one who has entered the desert without having cleansed himself of his vices can be healed.
XIV. Responsio super eorum medicina	14. The reply, on their cure.
XV. Interrogatio, an ita castitas sicut et ceterae passiones debeat explorari	15. A question as to whether chastity should be examined like the other passions.
XVI. Responsio, quibus documentis possit agnosci	16. The reply: By what proofs it can be recognized

I. DE COENOBIO ABBATIS PAULI ET PATIENTIA CUIUSDAM FRATRIS

Post dies admodum paucos
maioris doctrinae
desiderio pertrahente
rursus
ad abbatis Pauli coenobium
summa alacritate
perreximus.

ubi
licet
plus quam ducentorum fratrum numerus
moraretur,
in honorem tamen sollemnitatis,
quae
idem temporis
agebatur,
infinita
de aliis quoque coenobiis
monachorum turba
confluxerat:

1. *Het klooster van abt Paulus. Het geduld van zekere broeder*

Na enkele dagen
gingen we,
gedreven door het verlangen
naar verder onderricht,
met grote vurigheid
weer
naar het klooster van abt Paulus.

Normaal
verbleven
daar
meer dan tweehonderd broeders,
doch ter ere van de plechtigheid
die daar
op dat ogenblik
gehouden werd,
was er een ontelbare
menigte monniken
uit de andere kloosters
samengestroomd.

nam
prioris abbatis
qui eidem coenobio praefuerat
anniuersaria depositio
sollemniter
curabatur.

cuius conuentus
idcirco
fecimus mentionem,
ut
patientiam cuiusdam fratris,
quae
sub praesentia totius congregationis huius
inmobili eius
claruit
lenitate,
breuiter
perstringamus.

2. nam
licet
alio
operis huius
tendat
intentio,
ut scilicet
abbatis Iohannis,
qui
derelicta heremo
illi se coenobio
summa humilitatis virtute
subdiderat,
proferamus eloquia,
nequaquam tamen
putamus absurdum,
si
absque ulla circuitione verborum
magna
ut credimus
studiosis quibusque virtutum
aedificatio
conferatur.

in ingenti itaque
atrio subduali
illa monachorum multitudine
per duodenarium numerum distinctis
orbibus
considente
cum
quidam fratrum
susceptum ferculum
paulo tardius
intulisset,
uidens hoc
praedictus abba Paulus,
qui
inter turbas ministrantium fratrum

Men vierde
namelijk
plechtig
de verjaardag van het afsterven
van de vorige abt
van het klooster.

Ik vermeld
deze samenkomst
hierom,
dat ik
in het kort
het geduld van een broeder
wil verhalen,
dat
schitterde
door een onverstoorbare
zachtmoedigheid
in aanwezigheid van heel die menigte.

De bedoeling
van dit werk
is
weliswaar
een andere,
namelijk
de gesprekken weer te geven
van abt Joannes,
die
de woestijn had verlaten
om zich in dat klooster
met de grootste nederigheid
te onderwerpen.
Maar ik acht het
toch niet onjuist
om
zonder veel omhaal van woorden
dit voorbeeld te verhalen,
dat naar mijn mening
allen die zich toeleggen op de deugd,
ten zeerste
zal stichten.

De menigte monniken
had plaats genomen
in groepen
van twaalf
in een reusachtig,
open atrium.

Een van de broeders
talmde een ogenblik
met het aandragen
van een schotel die hij had opgenomen.
Toen abt Paulus,
die
ijverig
tussen de tafeldienaren

sollicite
discurrebat,
exerta manu
alapa
eum
sub omnium
percussit
intuitu,
ita ut
inlissae sonitus palmae
etiam
auersorum uel longius
considentium
auribus
resultaret.

3. sed
id
memorabilis patientiae
iuuenis
tanta animi lenitate
suscepit,
ut
non modo nullus fuerit
ex ore eius
sermo
prolapsus
uel tenuissimum murmur
tacita labiorum agitatione
signatum,
sed ne
ipsa quidem oris
modestia ac tranquillitas
aut color saltem
quantulumcumque
mutatus.

quod factum
non solum nobis,
qui
nuper
de Syriae monasterio
uenientes
patientiae huius uirtutem
non tam euidentibus
perceperamus
exemplis,
sed etiam cunctis
qui
expertes talium non erant
studiorum
ita mirum fuit,
ut
etiam summis uiris
praecipua
per hoc factum
inferretur
instructio,
quod scilicet,

rondliep,
dit zag,
gaf hij
hem
ten aanschouwen
van allen
met de vlakke hand
een oorveeg,
die
zo hard klonk
dat zelfs
degenen die aan de overkant zaten
en nog verder,
haar
konden horen.

Maar
de jonge monnik,
wiens geduld de gedachtenis waardig is,
nam dit
met een dusdanige zachtmoedigheid
op,
dat
geen
woord
uit zijn mond
ontsnapte
of dat ook maar het minste protest
te zien was
aan het stil bewegen van zijn lippen;

zijn bescheidenheid, zijn kalmte,
ja zelfs de kleur
van zijn gelaat
veranderden
niet het minst.

Dit voorval
wekte verwondering,
niet alleen bij ons,
die
pas kortgeleden
uit het klooster uit Syrië
waren aangekomen
en nog nooit zulke schitterende
voorbeelden
van geduld
hadden gezien,
maar ook bij alle anderen,
aan wie zulke
praktijken
niet vreemd waren;

zelfs voor de volmaakten
was het
een bijzonder
leerrijk
voorval:

etiamsi
 patientiam eius
 correptio paterna
 non mouerat,
 nec spectaculum quidem
 tantae multitudinis
 ullo
 uultum ipsius
 ruboris
 tinxisset
 indicio.

zo dan al
 de vaderlijke bestraffing
 zijn geduld
 niet had kunnen schokken,
 zelfs de blikken
 van zo'n grote menigte
 bezorgden hem
 niet
 het minste
 schaamrood
 op het gelaat.

II. DE HUMILITATE ABBATIS IOHANNIS ET
 INTERROGATIONE NOSTRA

2. *De nederigheid van abt Joannes. Onze vraag*

In hoc itaque coenobio
 repperimus
 antiquissimum senem
 nomine Iohannem,
 cuius uerba
 pariter et humilitatem
 qua
 sanctis omnibus praeminebat
 nequaquam silentio
 praetereunda
 censuimus,
 scientes
 eum
 hac
 maxime
 perfectione
 uiguisse,
 quae
 cum
 sit
 uirtutum omnium
 mater
 ac totius spiritalis structurae
 solidissimum fundamentum,
 a nostris
 penitus exulat
 institutis.

In dit klooster dan
 troffen wij
 de hoogbejaarde grijsaard
 Joannes.
 Ik heb gemeend,
 niet stilzwijgend
 te mogen voorbij gaan
 aan zijn woorden,
 noch aan zijn nederigheid
 waardoor hij
 boven alle heiligen uitmuntte.
 Want
 deze
 deugd,
 dat weet ik,
 was zijn grote
 kracht;
 deze deugd die,
 ofschoon ze
 de moeder
 is
 van alle deugden
 en de hechte grondslag
 van het hele geestelijke gebouw,
 helaas zo volkomen vreemd is
 aan onze
 manier van leven!

2. unde
 non mirum est
 nec
 ad illorum sublimitatem
 nos
 posse conscendere,
 qui
 non dicam
 usque ad senectam
 in coenobii
 permanere non possumus
 disciplina,
 sed
 uix biennio

Daarom
 is het ook niet te verwonderen
 dat wij
 niet
 kunnen opklimmen
 tot de hoogte van die mannen,
 omdat wij
 niet in staat zijn om
 tot onze ouderdom
 in de tucht
 van het cenobietenleven te blijven:
 laat ik er niet over spreken!

We hebben er ons mee tevreden gesteld,

subiectionis iugum sustinere
contenti
ad praesumptionem noxiae libertatis
protinus euolamus,
cum tamen
illo ipso paruo tempore
non
secundum illam districtiois regulam,
sed
pro nostri arbitrii libertate
utcumque
senioris
subici uideamur
imperio.

3. hunc igitur senem
cum
in praedicti abbatis Pauli coenobio
uidissemus,
aetatem primum et gratiam uiri
qua erat praeditus
admirati
demisso in terram uultu
coepimus deprecari,
ut
nobis pandere
dignaretur,
quam ob causam
relicta
heremi libertate
et illa professione sublimi,
qua
eum
prae ceteris eiusdem uitae uiris
fama celeberrima
commendabat,
sub coenobii iugum
maluisset intrare.

4. ille
uelut inparem
se
anachoreticae disciplinae
et summitate tantae perfectionis
indignum
ad iuniorum scolas
reuertisse
dicebat,
si tamen
uel ipsorum instituta
secundum professionis meritum
posset implere.

cuius responsionis
humilitatem
cum
refragatio nostrae deprecationis
excluderet,

het juk van de onderwerping
nauwelijks twee jaar te dragen
en reeds ontsnappen we
en matigen ons een nadelige vrijheid aan.
En zelfs in die korte twee jaar
hebben we ons
niet
met dezelfde strengheid
aan het gezag
van onze overste onderworpen
als die zij ons hier te zien geven,
maar veeleer
naar de maat van ons eigen goeddenken,
zo goed en zo kwaad als het lukte.

Bij het zien
dan
van deze grijsaard
in het klooster van abt Paulus
bewonderden wij
eerst zijn leeftijd en de genade
waarmee hij begiftigd was.
Daarna verzochten wij hem,
het gelaat ter aarde gebogen,

de goedheid te willen hebben
ons uiteen te zetten
waarom hij
had afgezien
van de vrijheid van de woestijn
en van dat sublieme leven,
waarin
hij
boven alle anderen
zo'n grote naam
had,
om de voorkeur te geven
aan het juk van het cenobietenleven.

Hij
antwoordde
dat hij
onbekwaam was
voor het kluzenaarsleven
en zo'n verheven volmaaktheid
onwaardig.
Daarom was hij teruggekeerd naar de scholen
waar de jonge monniken worden gevormd,
in de hoop
haar praktijken
te volbrengen
op een manier die dat leven waardig zou zijn.

Maar de nederigheid
van dit antwoord
hield geen stand
onder
de aandrang van ons vragen,

ad extremum
ita exorsus est.

en tenslotte
sprak hij ons toe als volgt.

III. RESPONSIO ABBATIS IOHANNIS, CUR HEREMUM
RELIQUISSET

3. *Antwoord van abt Joannes: waarom hij de woestijn
verlaten had*

Anachoreticam disciplinam,
quam
me deseruisse
miramini,
non solum
non respuo nec refuto,
sed
tota potius ueneratione
conplector atque suscipio:

Het kluzenaarsleven,
dat ik,
tot uw verwondering,
verlaten heb,
veracht of verwerp ik
volstrekt niet:
integendeel,
met al mijn verering
aanvaard ik het en neem ik het aan.

in qua
post triginta annos,
quos
in coenobii commoratione
transegeram,
ita
alios uiginti
explesse me
gaudeo,
ut
inter illos
qui
eam
uel mediocriter adpetebant
non usque quaque
segnitiae
denotarer.

Na dertig jaar

in een cenobietenklooster
te hebben doorgebracht,
heb ik er
tot mijn vreugde
twintig als kluzenaar
zó
doorgebracht,
dat ik
niet al te zeer
door luiheid
opviel
onder hen
die
tenminste tot de middelmaat
behoorden.

2. sed
quia
degustata eius puritas
sollicitudine
interdum
carnalium rerum
interpolata
sordebat,
recurrere ad coenobium
commodius
uisum est,
ut
et promptior
adrepti propositi planioris
consummatio
consequeretur
et minus
de
praesumptae sublimioris professionis
humilitate
periculum.

Maar
de zuiverheid die ik ervan smaakte,
werd ontsierd
door de zorg

om materiële zaken
die tussenbeide kwam.
Daarom
leek het mij
nuttiger
terug te keren naar een cenobietenklooster,
om
op een bescheidener plan
de volmaaktheid
gemakkelijker
te bereiken,
zonder
de gevaren
welke de nederigheid
in een hogere levensstaat
met zich meebrengt.

melius enim est

Het is beter

deuotum in minoribus
quam
indeuotum in maioribus
promissionibus
inueniri.

et idcirco
si
quid
elatus,
immo liberius
fortasse
protulero,
quaeso
ut
non iactantiae uitio,
sed aedificationis uestrae
depromptum
studio
censeatis,
et
quia
uobis tam studiose quaerentibus
nihil de ueritate
existimo
subtrahendum,
caritati potius
quam iactantiae
deputetis.

3. arbitror enim
instructionis
uobis
aliquid
posse conferri,
si
paulisper humilitate seposita
simpliciter
omnem
propositi mei
patefecero
ueritatem.

confido enim,
quia
nec apud uos
de libertate dictorum
cenodoxiae notam
neque apud conscientiam meam
de suppressione ueritatis
quoddam mendacii crimen
incurram.

III. DE UIRTUTE PRAEDICTI SENIS QUAM IN ANACHORETICA EXERCUIT DISCIPLINA

Si quis igitur alius

trouw
te zijn aan een kleinere
belofte
dan
ontrouw aan een grotere.

En mocht ik
mij
daarom
misschien
in mijn woorden
schijnen te verheffen
of zelfs al te vrij te zijn,
schrijft
het
dan
als het u blijft
niet toe aan grootspraak,
maar aan het verlangen
om u te stichten.

Ik ben van mening
dat ik u, die er zo ijverig naar zoekt,
niets van de waarheid
mag verbergen:
weet
dat het uit naasteliefde is,
niet uit trots.

Mij dunkt
dat het u
tot enige
lering
kan strekken
als ik
de nederigheid een beetje opzij schuif
en u eenvoudig
de hele
waarheid
van mijn manier van leven
uiteenzet.

Zo vertrouw ik
dat
mijn vrijmoedigheid
mij niet bij u
de naam van ijdel
geeft
en tegelijk dat ik mijn geweten
niet met leugen bezwaar
door de waarheid te verzwijgen.

4. De deugd welke abt Joannes in het kluisenaarsleven beoefende

Indien ooit iemand

secretis heremi
delectatus
obliuioni tradere
potuit
humana consortia
ac secundum Hieremiam dicere:
*et diem hominis
non desiderauit,
tu scis,*
ego quoque
id
domino sua gratia largiente
uel adsecutum
uel certe adsequi adnissum
fuisse
me fateor.

itaque
pio domini nostri munere
memini
me
in huiusmodi raptum
frequenter
excessum,
ut
obliuiscerer
me
sarcina corporeae fragilitatis
indutum,
mentemque meam
ita omnes exteriores sensus
subito
respuisse
et a cunctis materialibus rebus
omnimodis
exulasse,
ut
neque oculi
neque aures meae
proprio fungerentur officio.
et ita
diuinis meditationibus
ac spiritalibus theoriis
animus
replebatur,
ut
saepe ad uesperam
cibum me percepisse
nescirem
ac sequenti die
de hesterna absolutione ieiunii
penitus dubitarem.

2. ob quam etiam causam
septem dierum cibum,
hoc est
septem paxamatorum
paria sequestrata
in prochirio

zozeer zijn genoeg gevonden
in de afzondering van de woestijn,
dat hij de omgang met de mensen
kon
vergeten
en met Jeremia zeggen:
*De dag des mensen
heb ik niet verlangd,
Gij weet het (Jer. 17,16),*
ik kan zeggen
dat ook ik,
doordat de Heer mij zijn genade gaf,
daartoe
ben
gekomen,
of tenminste heb geprobeerd daartoe te komen.

Ik herinner mij
dat ik
door de genadige gunst van onze Heer
vaak
in een dusdanige geestverrukking
geraakte,
dat
ik
vergat
bekleed te zijn
met de last van dit zwakke lichaam.
Mijn geest wierp dan
plotseling
alle uitwendige zinnen
van zich af
en onttrok zich
totaal
aan alle materiële dingen,
zodat
zelfs mijn ogen
en mijn oren
hun dienst niet meer verrichtten.
En mijn hart
werd dermate
van goddelijke overweging
en geestelijke beschouwing
vervuld
dat ik
vaak 's avonds
niet meer wist
of ik voedsel tot mij genomen had
en dat ik de volgende dag
volkomen in twijfel verkeerde
of ik daags tevoren de vasten gebroken had.

Mede hierom
wordt 's zaterdags
het voedsel voor zeven dagen
:
zevenmaal twee
broodjes,

id est
admanuensi sporta
die sabbati
reponuntur,
ut
refectio praetermissa
non lateat.

qua consuetudine
illius quoque obliuionis error
excluditur,
ut
expletum ebdomadae cursum
ac sollemnitatem diei ipsius reuolutam
finitus panum
indicet
numerus,
festiuitasque diei sacrae
et congregationis sollemnitas
solitarium
latere non possit.

quodsi
etiam hunc ordinem
ille quem praediximus mentis excessus
forte turbauerit,
nihilominus
cotidiani operis modus
dierum numerum signans
arceat errorem.

3. et ut
ceteras heremi uirtutes
silentio
praetermittam
(non enim est nobis
de
earum
numerositate ac multitudine,
sed de
solitudinis atque coenobii
fine
tractandum),
causas potius
ob quas illam
deserere maluerim,
quas etiam uos
agnoscere uolulistis,
breuiter
explicabo,
omnesque illos quos commemorauimus
solitudinis fructus
quibus
e diuerso
sublimioribus meritis
duxerim
postponendos,
breui oratione
perstringam.

in een prochirium
:
een klein mandje,
gereedgezet.
Zodoende
ontgaat
een vergeten maaltijd niet.

Door deze gewoonte
wordt nog een andere vergissing
uitgesloten.
Wanneer namelijk
de broodjes
op zijn,
is dit een teken
dat de week voorbij is
en de zondag weer aanbreekt.
Zo kan het feest van de dag des Heren
en de gezamenlijke plechtigheid
de kluizenaar
niet ontgaan.

Als echter
de geestverrukkingen waarover ik zojuist sprak,
zelfs dit systeem van berekenen
in de war mocht brengen,
dan geeft nog
de maat van de dagelijkse arbeid
een mogelijkheid om de dagen te tellen
en vergissingen te voorkomen.

Aan de andere deugden van de woestijn
zal ik stilzwijgend
voorbijgaan.
Onze bedoeling is immers niet,
over
de hele reeks
daarvan
te spreken,
doch over
het doel
van het kluizenaarsleven en van het cenobietenleven.
Daarom zal ik nu beknopt
de redenen
uiteenzetten,
zoals gij
gevraagd hebt,
waarom ik de woestijn
heb willen verlaten.
En daarna
bespreek ik
in 't kort,
bij welke
hogere deugden
ik gemeend heb
alle genoemde
vruchten van de woestijn
te moeten achterstellen.

V. DE COMMODIS HEREMI

Quamdiu igitur
 raritate eorum,
 qui
 in heremo
 tunc temporis
 morabantur,
 libertas largior
 nobis
 diffusiore solitudinis uastitate
 blandita est,
 quamdiu
 maioribus remoti secretis
 frequentissime
 ad caelestes illos
 rapiebamur
 excessus,
 nec
 tanta uisitantium fratrum inruens multitudo
 parandae humanitatis necessitate
 sensus nostros
 ingentium curarum distentionibus
 adgrauabat,
 solitudinis
 plane tranquilla
 secreta
 et illam conuersionem
 angelicae beatitudini comparandam
 insatiabili desiderio
 ac toto animi ardore
 sectatus sum.

2. sed
 cum
 maior ut dixi numerus fratrum
 habitationem illius solitudinis
 coepisset expetere
 et coangustata uastioris heremi libertate
 non modo
 ignem illum diuinae contemplationis
 frigere fecisset,
 sed etiam
 multimodis
 mentem
 carnalium rerum
 uinculis
 conpediret,
 elegi
 huius disciplinae
 utcumque
 implere
 propositum
 quam
 in illa tam sublimi professione
 carnalium necessitatum prouisione
 torpere,
 ut,

5. De voordelen van de woestijn

Zolang dan
 het kleine aantal dergenen
 die
 toen
 in de woestijn
 verbleven,
 ons
 een grote vrijheid
 liet
 in de eindeloos uitgestrekte eenzaamheid,
 zolang wij
 in een grotere afzondering
 zeer vaak
 in die hemelse
 geestverrukkingen
 geraakten waarover ik gesproken heb,
 zolang
 het grote aantal bezoekers
 ons
 nog niet kwam bezwaren
 met allerlei zorgen en beslommeringen
 die de gastvrijheid met zich meebrengt:
 zolang heb ik mij
 met een onverzadelijk verlangen
 en met heel het vuur van mijn ziel
 overgegeven
 aan de stille geheimen
 van de eenzaamheid
 en aan dat leven
 dat te vergelijken is met de zaligheid van de engelen.

Maar
 met
 het toenemen van het aantal broeders
 die hun verblijf in de eenzaamheid
 zochten,
 werd de vrijheid van die wijde woestijn beperkt.
 Dat
 verkilde
 het vuur van de goddelijke beschouwing
 en
 zette de geest
 gevangen
 in velerlei
 strikken
 van het aardse.
 Toen heb ik er de voorkeur aan gegeven,
 zo goed mogelijk
 de opzet
 van het cenobietenleven
 te volbrengen,
 liever dan
 in een zo verheven staat
 verlamd te worden
 door de zorg voor materiële behoeften.

si mihi
illa libertas
ac spiritales
denegantur excessus,
abiecta tamen
crastinae diei
penitus
sollicitudine
euangelici
me
praecepti consummatio
consoletur,
et id, quod
mihi
de illa theoretica sublimitate
subtrahitur,
hac oboedientiae subiectione
pensetur.

miserum namque est
cuiuslibet artis ac studii disciplinam
quempiam
profiteri
et ad perfectionem eius
minime peruenire.

VI. DE UTILITATE COENOBII

Quamobrem
quantis
nunc
in hac conuersatione
perfruar
commodis,
breuiter explicabo.

uos
utrum
illa solitudinis lucra
his beneficiis
ualeant compensari
digesta narratione
perpendite,
per quam
etiam hoc probare
possibile est,
utrum
fastidio
an desiderio
solitariae illius puritatis
his maluerim
coenobii angustiis
coartari.

in hac igitur conuersatione
diurni operis
nulla prouisio,
uenditionis uel coemptionis

Nu moet ik wel
die vrijheid
en de geestverrukkingen
missen,
maar het troost me dat ik
het voorschrift
van het evangelie
volbreng
door volstrekt
alle bezorgdheid
voor de dag van morgen
van mij af te zetten (cfr. Mt. 6,34);
en wat
me nu
aan hoogte van beschouwing
ontbreekt,
dat wordt me hier vergoed
door de gehoorzaamheid.

Want het is ellendig
als iemand
een ambacht of kunst
beoefent
en er geen bekwaamheid
in bereikt.

6. De voordelen van het cenobietenklooster

Daarom ga ik u nu
in het kort uiteenzetten,
welke
voordelen
ik hier
in het cenobietenleven
geniet.

Oordeelt
zelf,
na mijn betoog,
of
de voordelen van de woestijn
opwegen
tegen deze weldaden.

En tegelijk zal het u
duidelijk kunnen worden,
of
ik mij
in een cenobietenklooster
heb opgesloten
omdat de woestijn mij begon tegen te staan,
of veeleer juist uit verlangen
naar de zuiverheid die ik daar zocht.

In het leven hier
behoeft men niet
in zijn dagelijks werk te voorzien,
zich niet bezig te houden

nulla distentio,
 non annui panis
 ineuitabilis cura,
 non sollicitudo
 corporalium rerum,
 qua
 non tantum propriis,
 sed etiam multorum aduenientium
 usibus
 necessaria praeparantur,
 postremo
 nulla adrogantia
 laudis humanae,
 quae
 inmundior
 his omnibus
 in conspectu dei
 etiam magnos heremi labores
 nonnumquam
 euacuare consuevit.

2. uerum

ut
 in illa anachoretica disciplina
 illos elationum spiritalium auctus
 et exitiabilis cenodoxiae pericla
 praeteream,
 ad hoc generale cunctorum pondus,
 id est
 communem parandi uictus sollicitudinem
 reuertamur,
 quae
 eo usque
 mensuram
 non dico
 illius antiquae districtio-
 nis excessit,
 quae
 usum
 penitus
 olei
 nesciebat,
 sed
 ne hac quidem
 nostri temporis
 remissione
 coepit
 esse contenta,
 in qua
 uno olei sextario
 itidemque lenticulae modio
 aduenientium usibus
 praeparato
 totius refectionis annuae
 explebantur
 officia,
 ita
 ut
 duplicato

met kopen en verkopen,
 hier heeft men niet de onvermijdelijke zorg
 om zich het jaar door van brood te voorzien;
 geen materiële
 zorgen
 om
 zich het noodzakelijke te verschaffen,
 voor eigen behoeften
 en voor die
 van de vele bezoekers;
 geen ijdelheid
 tenslotte
 om menselijke lof,
 die
 meer dan al wat ik noemde,
 de mens bezoedelt
 voor 't oog van God
 en die niet zelden
 zelfs de grote inspanningen van de woestijn
 waardeloos maakt.

2. But,

passing over
 the waves of spiritual pride
 and the dangers of a fatal vainglory
 that are found in the anchorite discipline,
 let us turn
 to the burden that affects everyone,
 that is
 to the common concern of preparing food.
 This has
 thus far
 not only
 ignored
 the limits
 established by a former strictness
 that
 did not know
 the use
 of oil
 at all,
 but
 it has even
 begun
 to be dissatisfied
 with the relaxation
 of our own time,
 in keeping with which
 a sixth of a measure of oil
 and a modius of lentils
 are readied
 for the use of visitors
 and are sufficient
 for the needs
 of eating the whole year through.
 The upshot is
 that
 nowadays

nunc
et triplicato modo
necessitas uictualis
uix queat expediri.

the requirements for food
can barely be met
by a double
or triple amount.

3. et in tantum
apud nonnullos
uis noxiae huius remissionis
increuit,
ut
aceto muriaeque permixtis
non illam unam
olei
admisceant
guttam,
quam
praecessores nostri,
qui
heremi instituta
maiore abstinentiae uirtute
sectati sunt,
repellendae tantum cenodoxiae gratia
stillare consueuerant,
sed
infringentes
Aegyptiacum pro salibus caseum
plus olei quam necesse est
superfundant,
et ita
duos cibos
propria suauitate distantes,
qui
singillatim
diuersoque tempore
monachum
reficere iucundissime
potuissent,
sub unius saporis oblectatione
percipiant.

3. To such an extent
has this harmful relaxation
increased
among some persons
that,
when they mix vinegar and salt water,
they do not add
the single
drop
of oil
which
our predecessors,
who
followed
the institutes of the desert
with more of the virtue of abstinence,
were accustomed to put in
merely for the sake of avoiding vainglory.
Rather,
they break
an Egyptian cheese for their enjoyment
and pour more oil on it
than is necessary,
and so
they make
one pleasant flavor
out of two foods
that
have distinctive tastes,
each of which
could
serve very nicely to feed
a monk
at different times.

4. in tantum sane
haec ulikh kthsiv,
id est
materialium rerum possessio
supercreuit,
ut
sagum quoque,
quod
absque uerecundia referre
non possum,
sub obtentu
humanitatis ac susceptionis huius
anachoretae
in suis
habere
cellulis
coeperint:

4. To such an extent, indeed,
has this ulikh kthsiv,
that is
the possession of material things,
increased
that
anchorites
have even begun
to keep
a blanket
in their
cells
under the guise
of hospitality and a welcoming spirit,
which is something
that I cannot speak of
without shame.

ut
 illa praeteream
 quibus
 adtonita
 anima
 ac
 spiritalibus theoriis
 semper intenta
 specialius
 ingrauat,ur,
 concursus scilicet fratrum,
 susceptionis quoque ac deductionis
 officia,
 mutuas uisitationes
 diuersarumque
 confabulationum atque occupationum
 interminabilem curam,
 quarum
 etiam illo tempore,
 quo
 haec uidentur inpedimenta
 cessare,
 tamen
 animum
 consuetudinae inquietudinis adsiduitate
 suspensum
 expectatio ipsa
 distendit.

5. atque ita fit,
 ut
 anachoreseos
 illa libertas
 huiuscemodi nexibus
 inpedita
 ad illam cordis ineffabilem alacritatem
 numquam omnino
 conscendat
 ac fructum heremiticae professionis
 amittat.

qui
 si
 mihi
 in congregatione
 nunc
 atque in turbis
 sito
 fuerit denegatus,
 saltem
 quies animae
 cordisque tranquillitas
 omnibus occupationibus absoluta
 non deerit.

quae
 nisi
 illis quoque
 qui in solitudine conmorantur

I am passing over those things
 with which
 the soul
 that is seized by
 and
 always intent upon
 spiritual theoria
 is more particularly
 hampered,
 namely the visits of the brothers,
 the duties of
 welcoming them and bidding them farewell,
 the returning of visits
 and the interminable worry
 that comes from different
 conversations and occupations,
 the very expectation
 of which

strains
 the mind
 even
 when
 these things no longer seem
 to be nuisances,
 since this constant and habitual distraction
 keeps it tense.

De vrijheid
 van de eenzaamheid
 wordt door dergelijke boeien
 gekluisterd
 en stijgt
 nooit meer helemaal op
 tot die onuitsprekelijke vreugde van het hart,
 en de vrucht van het kluisenaarsleven
 gaat verloren.

Al
 moet ik
 die ook
 hier,
 in de gemeenschap
 en te midden
 van vele broeders,
 missen,
 het ontbreekt mij
 tenminste niet
 aan rust in mijn ziel,
 vrede in mijn hart,
 dat vrij is van alle beslommingen.

Als
 zij
 die in de eenzaamheid wonen,
 die vrede niet

praesto fuerit,
labores quidem anachoreseos
sustinebunt,
fructu uero ipsius
fraudabuntur,
qui
non nisi
quieta mentis stabilitate
conquiritur.

6. postremo
etiamsi
mihi
in coenobio constituto
ab illa puritate cordis
fuerit
aliquid inminutum,
ero
solius euangelici praecepti
compensatione
contentus,
quod
certum est
omnibus illis heremi fructibus
non posse postponi,
ut scilicet
de crastino
nihil cogitem
et usque ad finem
subiectus abbati
illum
aliquatenus uidear aemulari
de quo dicitur:
*humiliauit semet ipsum
factus oboediens
usque ad mortem,*
merearque
illius uerbis
humiliter
dicere:
*quia non ueni facere
uoluntatem meam
sed uoluntatem eius
qui misit me
patris.*

VII. INTERROGATIO DE COENOBII UEL SOLITUDINIS
FRUCTU

GERMANUS:
Quia
te
utriusque professionis
non
quemadmodum multos
principia
tantummodo

bezitten,
dragen zij wel
de lasten van de woestijn,
doch blijven verstoken
van haar vruchten,
want die
kan men slechts
door de vredige standvastigheid van hart
veroveren.

En al
zou ik
tenslotte
hier in het klooster
iets
van die zuiverheid van hart
verliezen,
ik ben
gelukkig
met de schadeloosstelling
van dat ene voorschrift uit het evangelie,
dat
tegen
alle vruchten van de woestijn
opweegt
:
ik heb hier geen enkele zorg
voor de dag van morgen
en mij onderwerpend aan een abt
tot het einde toe,
mag ik Hém
enigszins navolgen
van wie gezegd wordt:
*Hij heeft zich vernederd
door gehoorzaam te worden
tot de dood (Fil. 2,8);*
en ik mag
nederig
zijn woorden
nazeggen:
*Ik ben niet
mijn eigen wil komen doen,
maar de wil van Hem
die mij gezonden heeft,
de Vader (Joh. 6,38).*

7. Vraag over de vrucht van het cenobietenleven en
die van de eenzaamheid

GERMANUS:
Omdat
het duidelijk is
dat u zich
van beide levensvormen
niet
alleen
de eerste beginselen

contigisse,
sed
ipsa fastigia
conscendisse
manifestum est,
quisnam coenobiotae,
quis heremitae
sit finis
optamus agnoscere.

nulli namque
dubium est
neminem
de his
uel fidelius
posse
uel plenius
disputare
quam illum,
qui
utramque perfectionem
longo usu
ac magistra experientia
consecutus
meritum earum
ac finem
ueridica
potest insinuare
doctrina.

hebt eigen gemaakt,
zoals velen,
maar
er de toppen van
hebt bereikt,
zouden wij graag van u willen weten,
wat het doel is
van de cenobiet,
en wat van de eremiet.

Ongetwijfeld
kan
niemand
juister
en vollediger
hierover
spreken
dan iemand
die
door een lange praktijk
en door de lessen van de ervaring
in beide staten de volmaaktheid
heeft bereikt
en zodoende de waarde
en het doel van beide
naar
waarheid
uiteen kan zetten.

VIII. RESPONSIO SUPER INTERROGATIONE PROPOSITA

IOHANNES:
Vnum eundemque hominem
in utraque professione
perfectum esse
non posse absolute
pronuntiare potuissem,
nisi
me
paucorum admodum
retardaret
exemplum.

magnum siquidem est
in qualibet earum
consummatum
quempiam
repperiri:
quanto magis
ad plenum utramque perficere
arduum
ac paene dixerim
homini impossibile
esse
perspicuum est.

quod tamen

8. *Antwoord op de gestelde vraag*

JOANNES:
Ik zou het absoluut onmogelijk
kunnen noemen
dat één en dezelfde mens
in beide staten
volmaakt is,
als niet
het voorbeeld
van hoogst enkelen
mij
weerhield.

Het is al iets groots
dat er iemand
in één van beide
volmaakt
wordt bevonden;
hoeveel te meer
is het dan niet
moeilijk,
ik zou haast zeggen
voor een mens onmogelijk,
om ten volle in de twee volmaakt te zijn.

Als het toch

si quandoque prouenerit,
non statim
ad generalem formulam
referri potest.

een enkele keer voorkomt,
moet men het nog niet dadelijk
een algemene regel
noemen.

2. non enim
a parte minima,
id est
de consideratione paucorum,
sed
ex his
quae
multorum,
immo omnium
subiacent
facultati,
uniuersalis est regula
proponenda.

Men kan een algemene regel
niet
opmaken
uit een klein gedeelte,
dat wil zeggen
door enkele gevallen te bezien,
doch
uit datgene
wat
in het vermogen
ligt
van velen,
of liever van allen.

si
qua uero
rarissime
atque a paucissimis
obtinentur
ac possibilitatem communis uirtutis
excedunt,
uelut
supra
condicionem humanae fragilitatis naturamque
concessa
a praeceptis sunt generalibus
sequestranda
nec
tam pro exemplo
quam pro miraculo
proferenda.

Wat
zelden
en slechts door enkelen
bereikt wordt,
wat de krachten van de gemiddelde deugd
te boven gaat,
moet men in algemene voorschriften
vermijden
als
een gunst
die te hoog is
voor onze zwakke menselijke natuur.
Men moet dat
niet zozeer als voorbeeld
verhalen
als wel bij wijze van wonder.

quamobrem
id quod inquiritis
secundum mediocritatem sensus mei
breuiter intimabo.

Met deze gedachte voor ogen
zal ik u nu
naar de bescheiden maat van mijn begrip
uw vraag beantwoorden.

3. finis quidem coenobiotae
est
omnes suas
mortificare et crucifigere
voluntates
ac secundum
evangelicae perfectionis
salutare mandatum
nihil de crastino cogitare.

Het doel van de cenobiet
is,
zijn gehele
wil
te versterven en te kruisigen
en overeenkomstig
het zo goede gebod
van de evangelische volmaaktheid,
onbezorgd te zijn voor de dag van morgen.

quam perfectionem
prorsus
a nemine
nisi a coenobiota
inpleri posse
certissimum est.

Deze volmaaktheid
kan beslist
door niemand
dan de cenobiet
worden verwezenlijkt.

quem uirum
 Esaïas propheta describens
 ita beatificat atque conlaudat:
*si auerteris
 a sabbato pedem tuum,
 facere uoluntatem tuam
 in die sancto meo,
 et glorificaueris eum
 dum non facis uias tuas,
 et non inuenitur uoluntas tua,
 ut loquaris sermonem:
 tunc
 delectaberis super dominum,
 et sustollam te
 super altitudinem terrae,
 et cibabo te
 hereditate Iacob patris tui.
 os enim domini
 locutum est.*

4. heremitae uero perfectio
 est
 exutam
 mentem
 a cunctis
 habere
 terrenis
 eamque,
 quantum
 humana inbecillitas
 ualet,
 sic
 unire cum Christo.

quem uirum
 Hieremias propheta describens
*beatus,
 inquit,
 uir
 qui tulit iugum
 ab adulescentia sua,
 sedebit solitarius
 et tacebit,
 quia leuauit
 super se.*

Psalmista quoque:
*similis factus sum
 pellicano solitudinis.
 Uigilauit et factus sum
 sicut passer solitarius in tecto.*

ad hunc igitur finem,
 quem
 uniuscuiusque professionis esse
 praediximus,
 nisi
 eorum uterque

De profeet Jesaja geeft een beschrijving
 van deze man;
 hij noemt hem zalig en prijst hem:

*Als gij
 op sabbatdag niet reist,
 uw eigen wil niet doet
 op mijn heilige dag
 en hem in ere houdt
 door niet uw eigen wegen te gaan
 en niet zoals het u zélf zint,
 te spreken:
 dan
 zult ge uw vreugde vinden in de Heer
 en zal Ik u verheffen
 boven de toppen van de aarde
 en u verzadigen
 met het erfdeel van uw vader Jakob.
 De mond van de Heer
 heeft gesproken (Jes. 58,13-14).*

De volmaaktheid van de kluisenaar
 bestaat erin,
 zijn geest
 ontdaan
 te hebben
 van al
 het aardse,
 en hem
 zo,
 in zover
 de menselijke zwakheid
 dit vermag,
 met Christus te verenigen.

De profeet Jeremia beschrijft
 hem
 als volgt:
*Zalig
 de man
 die het juk
 vanaf zijn jeugd gedragen heeft;
 hij zal nederzitten in de eenzaamheid
 en zwijgen:
 want hij heeft het
 op zich genomen (Klaagl. 3,27-28).*

En de psalmist:
*Ik ben geworden
 als een pelikaan in de woestijn,
 als een eenzame mus op een dak (Ps. 102,7-8).*

Als
 beiden
 niet komen
 tot het doel
 van hun staat
 zoals ik het

peruenerit,
 frustra
 et ille
 coenobii
 et iste
 anachoreseos
 expetit
 disciplinam:
 neuter enim
 uirtutem suae professionis
 inpleuit.

heb aangegeven,
 dan hebben ze tevergeefs
 hun levensvorm
 aanvaard,
 de een
 cenobiet,
 de ander
 kluizenaar;
 dan hebben ze
 de kracht van hun roeping
 niet ten volle bereikt.

VIII. DE CONSUMMATA AC UERA PERFECTIO

Sed hoc
 merikh,
 id est
 non integra et in omnibus consummata perfectio,
 sed pars perfectionis
 est.

Rara est ergo
 et paucissimis
 dono dei concessa
 perfectio.

is enim
 uere et non ex parte perfectus est,
 qui
 et in heremo
 squalorem solitudinis
 et in coenobio
 infirmitatem fratrum
 aequali magnanimitate
 sustentat.

et ideo
 in utraque professione
 per omnia consummatum
 inuenire difficile est,
 quia
 nec anachoreta
 akthmosunh,
 id est
 contemptum ac priuationem
 materialium rerum,
 nec coenobiota
 theoreticam
 ad integrum
 potest adsequi
 puritatem,
 licet
 utrumque
 perfecte
 abbatem Moysen
 atque Pafnutium
 duosque Macarios
 nouerimus

9. De waarachtige en totale volmaaktheid

Maar dat
 is nog niet
 een merikh,
 dat wil zeggen
 een niet totale en in alles volkomen volmaaktheid,
 doch slechts een deel ervan.

De volmaaktheid
 is zeldzaam
 en aan zeer weinigen
 geschonken, door een gave Gods.

Diegene
 is waarachtig en niet ten dele volmaakt,
 die
 met dezelfde grootmoedigheid
 in de woestijn
 de harde eenzaamheid
 en in het klooster
 de zwakheid van zijn broeders
 verdraagt.

Daarom
 is het moeilijk iemand te vinden
 die in beide staten
 in alles volkomen is,
 omdat
 van de ene kant de kluizenaar
 niet ten volle
 tot de akthmosunh komt,
 dat wil zeggen
 er niet toe komt het materiële te verachten
 en er zich van te ontdoen,
 terwijl van de andere kant de cenobiet
 de zuiverheid
 van de beschouwing
 niet volledig kan bereiken.
 Niettemin:
 ik weet
 dat de abten Moyses
 en Pafnutius
 en de beide abten Makarius
 deze twee dingen
 volmaakt

possedissee.

2. et ita

erant

in utraque professione

perfecti

et,

cum

ultra omnes heremi accolae

secedentes

insatiabiliter

secreto solitudinis

pascerebantur

quantumque

in ipsis

erat

nequaquam

inquirebant

humana consortia,

tamen

ita

frequentiam ac fragilitates

ad se concurrentium

sustinebant,

ut

cum

ad eos

uisitationis uel profectus gratia

innumera fratrum multitudo

conflueret,

tamen

iugem paene susceptionis inquietudinem

immobili patientia

tolerantes

nihil aliud

uel didicisse

uel exercuisse

omni uitae suae tempore

crederentur,

quam

ut

communibus tantum aduenientium officiis

deseruerent,

ita ut

apud cunctos

esset ambiguum,

in qua

potissimum

professione eorumdem

esset

maior industria,

id est

utrum in illa heremitica puritate

an in ista conuersatione communi

magnanimitas eorum

mirabilis

aptaretur.

hebben bezeten.

Die waren

volmaakt

in de beide levensvormen

:

in grotere afzondering

dan alle andere woestijnbewoners,

genoten ze

onverzadelijk

het geheim van de eenzaamheid,

en voorzover het

aan hen

lag

zochten zij

geen

gezelschap van mensen.

Maar tegelijk

verdroegen zij ook

de drukte en de zwakheden

van degenen die bij hen kwamen.

Onder de ontelbare menigte broeders

die toestroomden

om hen

te bezoeken of om vooruitgang te vinden,

verdroegen zij

met een onwrikbaar geduld

de welhaast voortdurende onrust

die de ontvangst van zovelen met zich meebracht.

Men zou geloofd hebben

dat zij hun leven lang

niets anders

hadden geleerd

of gedaan

dan

de liefdediensten verrichten

jegens gasten.

Het was

voor iedereen

een vraag,

in welke

levensvorm

hun ijver

het grootst was,

of

hun grootmoedigheid

beter

was afgestemd

op de zuiverheid van het woestijnleven

dan wel op de omgang met anderen.

X. DE HIS QUI IMPERFECTI HEREMUM PETUNT

Solent autem nonnulli
ita
diuturno silentio solitudinis
efferari,
ut
prorsus
hominum consortia
perhorrescant,
et
cum
uel paululum
a secreti sui consuetudine
interueniente fratrum uisitatione
discesserint,
notabili mentis angore
et euidenti pusillanimitatis indicis
aestuar.

quod
uel maxime
his
euenire consuevit
qui
non perfecte
in coenobiis
instituti
nec excoctis
prioribus uitis
ad solitariam se uitam
inmaturo desiderio
trastulerunt:

qui
in utraque parte
imperfecti semper ac fragiles,
quocumque
aura commotionis
inpulerit,
inclinantur.

2. nam
quemadmodum
consortio uel interpellatione
fratrum
inpatienter
exaestuant,
ita
in solitudine consistentes
eius ipsius quod expetunt silentii
non ferunt
uastitatem,
quippe qui
ne ipsam quidem rationem
norunt,
cuius causa
desiderari uel expeti debeat
solitudo,

X. *On the imperfect who seek out the desert*

1. But some people
become so
savage
due to the unbroken silence of the desert
that they
are utterly
distracted
at the society of human beings,
and
when they
depart
even a little
from the habits of their reclusion
because of the visit of some brothers
they are shaken
by a remarkable mental anguish
and by manifest indications of faintheartedness.

This
is usually the case
in particular
with those
who
have not been instructed
perfectly
in the cenobia
and have not purified themselves
of their former vices,
but have betaken themselves
to the solitary life
out of an immature desire.

These people,
always imperfect and weak
in any event,
are moved
wherever
the wind of disturbance
blows.

2.
Just as
they are shaken
with impatience
at the society of the brothers
or at an interruption from them,
so also
when they are living in the desert
they cannot bear
the vastness
of that very silence that they have sought out,
for in fact
they do not even know
the reason
why
the desert
should be desired or sought out.

sed
hanc esse
uirtutem
ac professionis huius
existimant
summam,
ut
fratrum consortia declinantes
humanos
tantummodo
refugiant ac detestentur
aspectus.

Rather,
they consider
this
alone
to be virtuous
and the height
of their profession -
that they
reject the society of the brothers
and flee from and detest
the sight
of human beings.

XI. INTERROGATIO DE REMEDIO EORUM QUI CITO DE
COENOBII CONGREGATIONE DISCESSERINT

*XI. A question about the remedy for those who have
quickly abandoned the community of their cenobium*

GERMANUS:
Quo ergo
uel nobis
uel ceteris
qui
eiusdem
fragilitatis atque mensurae
sunt
remedio
poterit subueniri,
qui
coenobialibus disciplinis
tenuiter instituti
ante expulsionem omnium uitiorum
habitationem solitudinis
coepimus adfectare,
uel
quo pacto
inperturbatae mentis constantiam
et immobilem patientiae
poterimus adprehendere
firmitatem,
qui
ipsas quodammodo
scolas
et exercitationis huius palaestram,
in qua
ad plenum
erudiri ac perfici
principia nostra
debuerant
intempestiue intermissa
coenobii congregatione
dereliquimus?

1. GERMANUS:
What
remedy, then,
will be able to be of service
to us
or to others
who
have
the same weakness
and the same limitations
—we who
have barely been instructed
in cenobitic discipline
and, before having rid ourselves of all our vices,
have begun to take up
living in the desert?
Or
how
shall we be able to acquire
a constant and undistracted mind
and an unchanging
and firm patience
- we who
have given up the community of the cenobium
at an inopportune moment
and have abandoned
as it were
the school
and training ground of this practice,
in which
our beginnings
ought to have been
fully
developed and perfected?

2. qualiter ergo
nunc solitarie conmorantes
perfectionem
longanimitatis
ac patientiae
consequemur,

2. How, then,
now that we are living in solitude,
shall we pursue
the perfection
of long-suffering
and patience?

uel quemadmodum
 has sibi inesse
 uel deesse
 uirtutes
 exploratrix interiorum motuum
 conscientia
 deprehendet,
 ne forte,
 quia
 ab hominum consortio
 segregati
 nullis eorum iniritationibus
 prouocamur,
 falsa existimatione
 decepti
 tranquillitatem nos mentis
 immobilem possedissemus
 credamus?

Or how
 will our conscience,
 which searches into interior movements,
 understand
 the virtues
 that it has
 and those that are lacking to it,
 when we may
 be deceived
 in our judgment
 and believe
 that we possess a firmly
 tranquil mind,
 since
 we are not aroused
 by annoyances from people
 when we are removed
 from their society?

XII. RESPONSIO, QUOMODO SOLITARIUS UICIA SUA
 POSSIT AGNOSCERE

XII. *The reply: how the solitary can recognize his
 vices*

IOHANNES:
 In ueritate quaerentibus
 medicinam
 remedia curationum
 ab illo uerissimo animarum medico
 deesse non possunt,
 his praesertim
 qui
 ualitudines suas
 non
 desperando aut neglegendo
 contempserint
 nec
 uulnerum suorum pericla
 celauerint
 aut
 medellam paenitentiae
 procaci mente
 respuerint,
 sed
 pro languoribus
 ignorantia uel errore uel necessitate
 contractis
 humili et tamen cauta
 ad caelestem medicum
 mente
 confugerint.

I. JOHN:
 In truth,
 curative remedies
 cannot be lacking
 to those who look for healing
 from that most true Physician of souls.
 This is especially the case with respect to those
 who
 do not
 disregard
 their ill health
 out of despair or negligence,
 or
 hide
 their dangerous wounds,
 or
 reject
 the medication of repentance
 with an impudent mind,
 but,
 once having gotten
 sick
 through ignorance or error or necessity,
 have recourse
 with humble yet cautious
 mind
 to the heavenly Physician.

ideoque
 nosse debemus,
 quod
 si
 ad solitudinem
 uel ad abdita loca
 nondum curatis uitiis
 secedamus,

Consequently
 we should know
 that,
 if
 we go off
 to the desert
 or to remote places
 with our vices not yet attended to,

effectus eorum
tantummodo reprimatur,
non extinguatur
affectus.

only their effects
will be repressed,
but the dispositions to them
will not be extinguished.

2. latitat enim
intra nos,
immo etiam serpit
radix
omnium
quae extirpata non fuerit
peccatorum,
quam
adhuc in nobis uiuere
his
deprehendimus
indiciis.

2. For there lies concealed
within us –
indeed, there creeps about within us –
the unplucked
root
of all
our sins,
which
we see
is still alive in us
from the following
indications.

uerbi gratia
cum
in solitudine constituti
aduentum fratrum
uel breuissimam eorum moram
cum quadam
aestuantis animi
anxietate
suscipimus,
inesse adhuc in nobis
uiuacissimae impatientiae
fomitum
nouerimus.

For example,
when
we live in the desert
and react
to the arrival of the brothers
or a very brief delay of theirs
with an
anxious
and upset mind,
then we know
that the stuff
of impatience
is still very much alive in us.

cum uero
cuiusquam fratris
speramus
aduentum,
si
eo
pro necessitate aliqua
paululum
forsitan
demorante
uel tacita indignatio animi
eius
culpauerit
tarditatem
et
mentem nostram
intempestiuae expectationis
sollicitudo
turbauerit,
irae atque tristitiae
manifesta in nobis
uitia residere
conscientiae nostrae
probabit
examen.

But when
we are looking forward
to the arrival
of a brother
and
he has
perchance
been delayed
a short while
out of some necessity,
if even an unspoken mental anger
blames him for
his
delay
and
if concern
over our protracted waiting
disturbs
our mind,
then an examination
of our conscience
will show
that the vices
of anger and annoyance
manifestly remain in us.

3. item
 si
 fratre
 uel codicem ad legendum
 uel quamlibet aliam ad utendum speciem
 postulante
 aut
 nos
 illius petitio
 contristauerit
 aut
 illum
 negatio nostra
 reppulerit,
 dubium non est
 nos
 adhuc
 auaritia^s seu filargyriae
 laqueis
 conpediri.

quodsi
 recordationem
 nobis
 femineam
 uel cogitatio subita
 uel sacrae series lectionis
 adtulerit
 et
 in ea
 quadam
 nos senserimus
 titillatione
 pulsatos,
 sciamus
 necdum extinctum
 in membris nostris
 fornicationis ardorem.

si uero
 de conparatione
 districtioⁿis nostrae
 et remissionis alienae
 uel tenuissima
 mentem nostram
 temptarit
 elatio,
 certum est
 nos
 dira superbiae peste
 corruptos.

4. cum haec ergo
 uitiorum
 in corde nostro
 deprehenderimus
 indicia,
 manifeste
 cognoscamus

3. Again,
 if
 a brother
 asks
 for a book to read
 or some other thing to use
 and either
 his request
 annoys
 us
 or
 our refusal
 puts him
 off,
 then there is no doubt
 that we are
 still
 held bound
 in the snares
 of avarice and the love of money.

If either
 a sudden thought
 or a passage of Holy Scripture
 conjures up
 the memory
 of a woman
 for us
 and
 we feel
 ourselves
 somewhat
 titillated
 by it,
 then we should know
 that the ardor of fornication
 is not yet extinct
 in our members.

And if
 our mind is
 even only very slightly
 tempted
 to be lifted up
 at the comparison
 of our own strictness
 and someone else's laxity,
 then it is certain
 that we
 have been corrupted
 by the foul plague of pride.

4. When, therefore,
 we perceive
 the indications
 of these vices
 in our heart,
 we should recognize
 clearly

nobis
non adfectum,
sed effectum
desse
peccati.

that it is
not the disposition to sin
but its effect
that is lacking
in us.

quae utique passiones,
si
nos
quandoque
conuersationi
miscuerimus
humanae,
protinus
de cauernis nostrorum sensuum
procedentes
probant
se
non
tunc primum
cum eruperint
nasci,
sed
tunc demum
quia
diu
latuerint
publicari.

Indeed, if we
sometimes
get ourselves
involved
in a human
way of life,
these passions
immediately
emerge
from the caverns of our thoughts
and demonstrate
that they
were not
born
when first
they erupted
but rather
that they appeared
then precisely
because
they had lain hidden
for a long time.

et ita
uniuscuiusque uitii
radices
in se esse defixas
certis indiciis
etiam solitarius
deprehendet,
quisque
puritatem suam
non
hominibus
ostentare,
sed
illius conspectui
inuiolatam
studuerit
exhibere,
quem
latere
omnia cordis arcana
non possunt.

Thus
even the solitary,
who
strives
not
to show
his purity
to human beings
but
to manifest
it inviolate
before him
from whom
no secrets of the heart
can
be hidden,
perceives
from telltale indications
whether the roots
of each vice
are implanted in him.

XIII. INTERROGATIO, QUOMODO SANARI POSSIT QUI
NON EXPURGATIS UITIIS SOLITUDINEM INGRESSUS SIT

XIII. *A question about how one who has entered the
desert without having cleansed himself of his vices can
be healed*

GERMANUS:
Argumenta
quibus

1. GERMANUS:
We have followed
quite well and easily

infirmorum indicia
 colligantur
 et rationem discernendarum aegritudinum,
 id est
 quo pacto
 vitia
 quae
 celantur in nobis
 valeant deprehendi,
 dilucide satis aperteque
 percepimus:
 omnia siquidem
 cotidiana experientia
 ac diurnis cogitationum nostrarum motibus
 ita
 ut dicta sunt
 intuemur.

superest igitur,
 ut
 quemadmodum
 probationes causaeque morborum
 eidentissima nobis ratione
 patefactae sunt,
 ita etiam
 curationum medella
 monstratur.

nulli namque
 dubium est
 illum
 posse
 rectissime
 de remedio malarum ualitudinum
 disputare,
 qui
 earum
 prius
 causas atque origines
 conscientia aegrotantium adtestante
 deprehenderit.

2. itaque
 licet
 doctrina beatitudinis tuae
 uulnerum nostrorum arcana
 nudauerit,
 quo fit
 ut
 sperare
 aliquid de remediis
 audeamus,
 quia
 tam euidentis declaratio morbi
 spem remedii
 pollicetur,
 tamen
 quia
 primum,

the proofs
 by which
 the indications of our weaknesses
 are made clear
 and also the method of discerning our illnesses
 that is,
 how
 the vices
 that
 lie hidden in us
 can be perceived.
 For, as a result of our everyday experience
 and of the daily movement of our thoughts,
 we see
 that all of this
 is precisely
 as has been stated.

What remains, then, is
 that
 just as
 the proofs and causes of our maladies
 have been shown us
 with the utmost clarity,
 so also
 the medicine for curing them
 be pointed out.

For no one
 doubts
 that the person
 who
 first
 perceived
 the causes and origins
 of these evil diseases,
 with the awareness of the sick as his attestation,
 is in the best position
 to be able
 to discuss
 their remedy.

2. And so
 the teaching of your blessedness
 has laid bare
 our secret wounds,
 with the result
 that now
 we dare
 to hope
 for some remedy,
 because
 such an open manifestation of the malady
 promises
 the hope of a remedy.
 Yet
 still,
 because,
 as you say,

ut ais,
 in congregationibus
 initium
 saluti
 acquiritur
 et sani in solitudine esse
 non possunt
 nisi quos
 prius
 coenobiorum medicina
 sanauerit,
 perniciose rursum desperatione
 concidimus,
 ne forte
 qui
 imperfecti
 coenobium reliquimus
 nequaquam iam
 in heremo
 perfecti esse
 ualeamus.

the first
 beginning
 of salvation
 is acquired
 in communities
 and people cannot
 be sound in the desert
 unless
 the medicine of the cenobia
 has first
 made them sound,
 we are caught again
 in a terrible desperation,
 lest perchance
 we who
 left the cenobium
 imperfect
 should never now
 be able
 to be perfect
 in the desert.

XIII. RESPONSIO SUPER EORUM MEDICINA

IOHANNES:
 De morborum suorum curatione
 sollicitis
 remedium salutare
 deesse
 non poterit,
 et idcirco
 eodem modo,
 quo
 uniuscuiusque uitii
 deprehenduntur
 indicia,
 etiam remedia
 sunt petenda.

nam
 quemadmodum
 solitariis
 humanae conuersationis
 uitia
 diximus
 non deesse,
 ita
 uirtutum studia
 et instrumenta sanitatum
 omnibus
 ab humana conuersatione
 discretis
 suppetere
 non negamus.

2. cum se igitur
 inpatientiae seu irae

XIV. *The reply, on their cure*

1. JOHN:
 For those who are concerned
 about a cure for their maladies
 a salutary remedy
 cannot
 be lacking.
 Therefore,
 the remedies
 should be sought out
 in the same way
 as
 the indications
 of each vice
 are perceived.

Just as
 we said
 that the vices
 of a human way of life
 are not lacking
 to solitaries,
 so
 neither do we deny
 that zeal for virtue
 and the means of health
 are available
 to all
 who are cut off
 from a human way of life.

2. When, therefore,
 thanks to the

perturbationibus
 incursari
 illis
 quibus supra ostendimus
 indiciiis
 unusquisque
 deprehenderit,
 contrariis
 semet ipsum
 obiectionibus
 semper exerceat,
 et
 propositis sibi
 multimodis
 iniuriarum dispendiorumque
 generibus
 uelut ab alio
 sibimet inrogatis
 adsuefaciat
 mentem suam
 omnibus
 quae inferre
 improbitas potest
 perfecta humilitate
 subcumbere,
 atque
 aspera
 sibi
 quaeque
 et intolerabilia
 frequenter
 obponens
 quanta
 eis occurrere debeat
 lenitate
 omni
 iugiter
 cordis contritione
 meditetur:

et ita
 respiciens
 ad illas
 sanctorum omnium
 siue ipsius domini
 passiones
 uniuersa
 non solum conuiciorum,
 sed etiam poenarum
 genera
 inferiora meritis suis esse
 pronuntians
 ad omnem
 se
 dolorum tolerantiam
 praeparabit.

3. cumque
 aliquando

indications
 that we cited previously,
 someone
 perceives
 that he is being troubled
 by the disturbances
 of impatience or anger,
 he should always exercise
 himself
 by applying
 their opposites.

Placing before himself
 various
 kinds
 of misfortunes and setbacks,
 as if they had been brought on him
 by someone else,
 he should accustom
 his mind
 to submit
 with perfect humility
 to everything
 that wickedness
 can inflict,
 and,
 frequently

imagining
 certain
 difficulties
 and intolerable situations,
 he should meditate
 constantly
 and with an utterly
 contrite heart
 on what great
 gentleness
 he should face these things with.

Thus,
 with an eye
 to the
 sufferings
 of all the holy ones
 and of the Lord himself,
 and admitting
 that
 every
 dishonor
 and even punishment
 is less than he deserves,
 he will prepare
 himself
 to bear
 every sorrow.

3. And
 occasionally

ad coetus fratrum
 aliqua fuerit inuitatione
 reuocatus,
 quod
 non potest non
 uel raro
 etiam districtissimis heremi adcolis
 prouenire,
 si
 mentem suam
 etiam pro uilibus quibusque rebus
 deprehenderit
 tacite
 fuisse conmotam,
 ut quidam
 occultorum motuum
 seuerissimus censor
 mox
 sibi
 illa durissima iniuriarum genera,
 quibus
 ad perfectam tolerantiam
 semet ipsum
 cotidianis meditationibus
 exercebat,
 exprobrat
 atque
 ita
 se obiurgans et increpans
 adloquatur:
 tu
 ne ille es,
 bone uir,
 qui
 te,
 dum
 in illa
 solitudinis tuae
 exerceris
 palaestra,
 omnia
 superaturum
 mala
 constantissime
 praesumebas,
 qui
 dudum,
 cum
 tibi
 non solum summas conuiciorum acerbitates,
 uerum etiam intoleranda supplicia
 ipse proponeres,
 satis
 ualidum
 atque ad omnes procellas immobilem
 te credebas?

4. quomodo
 inuicta illa patientia tua

he will be
 invited
 to gatherings of the brothers,
 which
 must
 happen,
 if only rarely,
 even to the strictest inhabitants of the desert.
 If he
 perceives then
 that his mind
 is silently
 disturbed
 even by some insignificant things,
 he should at once,
 like a kind
 of severe censor
 of his own hidden emotions,
 blame
 himself
 for those hard sorts of offenses,
 whereby
 he used to bring
 himself
 to perfect endurance
 by his daily meditations,
 and
 reproaching and reprimanding himself
 he should say
 :

Are you
 not the one,
 my good man,
 who
 presumed
 so very tenaciously
 that you
 could overcome
 every
 evil
 while
 you were exercising
 on the
 training ground
 of your solitude?
 Was it not you who
 recently
 believed
 that you were strong
 and unyielding
 enough
 in the face of every tempest,
 when you pictured
 for yourself
 not only the most bitter dishonors
 but even unbearable punishments?

4. How
 did that unvanquished patience of yours

leuissimi uerbi
 prolusione
 confusa est?

get upset
 as soon as the most trivial word
 was said?

quomodo
 domum tuam
 supra illam solidissimam petram
 tanta
 ut tibi uidebatur
 mole
 constructam
 leuis aura
 conmouit?

How
 has a light breeze
 shaken
 your house,
 which seemed to you
 to be built
 so
 massively
 on the most solid rock?

ubi est illud
 quod
 inani fiducia
 bellum in pace desiderans
 proclamabas:
 paratus sum,
 et non sum turbatus,
 et cum propheta
 saepe dicebas:
 proba me domine,
 et tempta me:
 ure renes meos et cor meum,
 et:
 proba me domine,
 et scito cor meum:
 interroga me,
 et cognosce semitas meas.
 et uide,
 si uia iniquitatis
 in me est?

Where is
 what
 you used to cry out
 with foolish confidence,
 desiring war in the midst of peace:
 I am ready,
 and I am unshaken (Ps. 119,60).
 And what you often said
 along with the prophet:
 Examine me, Lord,
 and try me;
 stir up my reins and my heart (Ps. 26,2)?
 And:
 Examine me, Lord,
 and know my heart.
 Question me,
 and know my paths,
 and see
 if there is in me
 a path of wickedness (Ps. 139,23-24)?

5. quomodo
 ingentem certaminis adparatum
 exigua hostis umbra
 conterruit?

How
 did the merest shadow of a foe
 terrify
 a huge engine of war?

tali ergo
 semet ipsum
 conpunctionis animaduersione
 condemnans
 inultam
 suae conmotionis obreptionem
 esse
 non sinat,
 sed
 artiore
 carnem suam
 ieiunii ac uigiliarum correptione
 castigans
 ac iugibus continentiae poenis
 culpam suae mobilitatis
 excrucians
 illud,
 quod
 ad plenum

5. Condemning himself,
 then,
 by reproaching himself with compunction
 of this sort,
 he should not let
 this unexpected turmoil
 go
 unavenged.
 Rather,
 chastising
 his flesh
 still more rigorously
 with the corrective of fasting and vigils
 and torturing
 his blameworthy fickleness
 with the constant punishment of abstinence,
 he should,
 now that he is dwelling in the desert,
 destroy

excoquere
in coenobii conuersatione
debuerat,
in solitudine constitutus
hoc exercitationis igne
consumat.

illud sane
ad obtinendam
iugem ac stabilem patientiam
constanter atque immobiliter
est tenendum,
non licere nobis,
quibus
lege diuina
non solum ultio iniuriarum,
sed etiam memoria
prohibetur,
cuiuslibet detrimenti uel irritationis
obtentu
ad iracundiam
conmoueri.

6. quod enim
grauius
animae
potest euenire
dispendium,
quam
ut
per conmotionis subitam caecitatem
ueri atque aeterni luminis claritate
priuata
ab
illius
qui
mitis et humilis corde est
contemplatione
discedat?

quid rogo perniciosius
quidue deformius,
quam
ut
quis
honestatis iudicium
et regulam ac disciplinam
rectae discretionis
amittat
et
ea
sanus ac sobrius
perpetret,
quae
ne temulentus quidem
ac sensu indigens
ueniabiliter
admisisset?

with the fire of these practices
what
he ought to have
completely
burned away
in the cenobitic way of life.

This, in any event,
is what must be consistently and firmly
maintained
in order to acquire
a constant and unyielding patience
- namely, that it is not permitted us,
to whom
the divine law
forbids
not only the revenge of wrongs
but even their remembrance,
to be moved
to anger
because of
some unpleasantness or irritation.

6. For what
more serious
loss
can occur
to the soul
than
that
it be deprived of
the brightness of the true and eternal light
through the sudden blindness of emotion
and
no longer
contemplate
him
who
is meek and humble of heart (Mt. 11,29)?

What, I ask, is more awful
and what more tragic
than
that
a person
should lose
the ability to judge what is good
and the rule and discipline
of a careful discretion
and,
sane and sober,
perpetrate
things
that
even a drunkard
and someone bereft of his senses
could not pardonably
commit?

7. haec ergo
 et cetera his similia
 detrimenta
 quisque perpenderit,
 non solum
 uniuersa damnorum genera,
 sed etiam
 iniuriarum atque poenarum
 quaecumque
 possunt
 a crudelissimis
 inrogari
 facili sustentatione
 despiciet,
 nihil
 dispendiosius
 iracundia
 nec pretiosius
 tranquillitate animi
 ac perpetua cordis sui
 iudicans
 puritate,
 ob quam
 non solum
 carnalium,
 sed etiam
 illarum
 quae spiritales uidentur
 rerum
 spernenda sunt
 commoda,
 si
 alias
 adquiri uel perfici
 nisi
 cum huius tranquillitatis perturbatione
 non possunt.

7. Whoever reflects on
 these
 unpleasantnesses
 and others like them, then,
 will easily endure
 and disdain
 not only
 all kinds of losses
 but also
 whatever
 mistreatment and punishments
 can
 be inflicted upon him
 by the most cruel persons.
 He will esteem
 nothing
 more of a loss
 than anger
 and nothing more precious
 than a peaceful mind
 and a heart that is always
 pure.
 On their account
 are to be spurned
 the advantages
 not only
 of carnal
 things
 but even
 of those
 that seem to be spiritual,
 if
 they cannot
 be acquired and perfected
 other
 than
 by disturbing this tranquillity.

XV. INTERROGATIO, AN ITA CASTITAS SICUT ET
 CETERAE PASSIONES DEBEAT EXPLORARI

GERMANUS:
 Sicut
 ceterorum uulnerum,
 id est
 irae, tristitiae, impatientiae,
 per obiectionem contrariarum rerum
 medella
 monstrata est,
 ita
 etiam contra spiritum fornicationis
 quod curationis genus
 nos oporteat adhibere
 uolumus edoceri,
 id est
 utrum
 concupiscentiae ignis
 propositis

XV. *A question as to whether chastity should be
 examined like the other passions*

GERMANUS:
 As
 the cure
 for other wounds
 - that is,
 for anger, sadness, and impatience –
 has been shown to be
 in the application of opposite things,
 so
 also we want to be taught
 what kind of remedy
 to apply
 against the spirit of fornication.
 That is,
 can
 the fire of lust
 be extinguished

sicut illic
maioribus iritationum augmentis
possit extingui:

quod
satis
castitati
credimus
esse contrarium,
si
non solum
exaggerentur in nobis
libidinis incentiua,
sed uel
praetereunte
adtingantur
mentis intuitu.

by imagining
still greater irritants,
as is true in other cases?

For we believe
that it is
quite
contrary
to chastity
not merely
if
our wanton impulses
are increased
but even
if they
pass fleetingly
before the mind's eye.

XVI. RESPONSIO, QUIBUS DOCUMENTIS POSSIT
AGNOSCI

IOHANNES:
Quaestionem,
quae
etiam tacentibus uobis
narrationem nostram
fuerat secutura,
sagax interrogatio uestra
praeuenit,
et idcirco
efficaciter
eam
sensibus uestris
concupiendam esse
non ambigo,
quando
equidem
institutionem nostram
acumen uestri
praecessit
ingenii.

sine labore enim
cuiuslibet quaestionis
dilucidatur
obscuritas,
cum
absolutionem eius anticipans
inquisitio
quo ducenda est
antecedit.

itaque
remediis
quidem
illorum
quae supra diximus
uitiorum

XVI. *The reply: By what proofs it can be recognized*

1. JOHN:
Your penetrating question
has anticipated
the topic
that
we were going
to discuss next,
even if you had said nothing.
Therefore
I have no doubt
that it
will be effectively
grasped
by your intelligence,
since
your sharp
insight
has in fact
gotten ahead of
our instruction.

For the obscurity
of any topic
is easily
enlightened
when
the question
anticipates its answer
and precedes
it where it must go.

And so,
human society
not only
indeed
does not hinder
the remedies

non solum
nihil efficiunt,
uerum etiam
multum conferunt
humana consortia.

for the
vices
that we have spoken of previously,
but it even
contributes a great deal.

2. nam
frequentia inpatientiae suae
crebrius
patefacta
quanto magis adsidium
superatis
dolorem conpunctionis
intulerint,
tanto uelociorem
laborantibus
conferunt
sanitatem.

2. For
the more often
their frequent impatience
is revealed,
the more other people
bring upon those
who have been overcome by it
the enduring sorrow of compunction,
and the more
they contribute
to a speedy recovery
for those who are laboring under this.

ob quod
etiam in solitudine consistentes,
cum
inritationum
fomes atque materia
ab hominibus
non possit exurgere,
tamen
earundem incitamenta
debemus
etiam de industria
retractare,
ut
aduersus ea
iugi cogitationum conluctatione
pugnantibus
nobis
medella promptior
conferatur.

Hence
even if we dwell in the desert,
where
the incitement to and the stuff of
irritation
cannot arise
from human beings,
nonetheless
we must
reflect on
- even painfully –
the provocations to these same things,
so that
a more prompt remedy
may be given
us
as we struggle
against them
in the constant battle of our thoughts.

3. contra spiritum uero fornicationis
diuersa
ratio
et dispar est
causa.

3. But against the spirit of fornication
the method
is different,
just as the cause
is not the same.

nam
quemadmodum corpori
usus libidinis
carnisque uicinia,
ita etiam menti
memoria eius
penitus
subtrahenda.

For
as the body
must be deprived
of the opportunity for wantonness
and of its close relationship to the flesh,
so also the mind
must be utterly deprived
of the recollection of these things.

satis enim perniciosum est
adhuc infirmis aegrisque
pectoribus
uel tenuissimam recordationem

It is very dangerous
to permit
hearts
that are still weak and sickly

huius passionis
admittere,
ita ut
nonnumquam
eis
etiam sub recordatione
sanctarum feminarum
uel sub sacrae lectionis historia
noxiae titillationis stimulus
excitetur.

cuius causa
seniores nostri
huiusmodi lectiones
sub praesentia iuniorum
solent
consultissime
praeterire.

sane
perfectis
et adfectu iam castimoniae
consummatis
probationes
quibus
examinare se ualeant
desse
non possunt,
quibus
perfecta eorum cordis integritas
in corrupto conscientiae suae iudicio
conprobetur.

4. erit ergo
consummato dumtaxat uiro
similis
etiam super hac passione
probatio,
ut
qui
se
radices morbi huius
penitus
extirpasse
cognouerit
explorandae gratia castitatis
imaginationem aliquam
inlecebrosa mente
concipiat.

ceterum
ab his
qui adhuc infirmi sunt
hanc examinationem
nullatenus conuenit
adtemptari
(erit enim
eis
magis perniciosa

even the slightest memory
of this passion,
given that
sometimes
the urge of a harmful titillation
excites
them
even while they are remembering
some holy women
or reading Holy Scripture.

For this reason
our elders
are very wisely
in the habit
of passing over
readings of this sort
when they are in the presence of the younger men.

For those, however,
who are already perfect
and accomplished
in the disposition of chastity,
there cannot
lack
tests
by which
they should be able to examine themselves
and by which
their perfect integrity of heart
may be proved
by the incorrupt judgment of their conscience.

4. For the man who is perfect, then,
there will be
a similar
test
even with regard to this passion,
so
that he who
knows
that he
has completely
pulled out
the roots of this disease
may,
for the sake of examining his chastity,
imagine something
with a lascivious mind.

But
it is not at all proper
for this examination,
whereby a person
reflects
in his heart
on intercourse with a woman
and on some kind of tender and very soft
caress,

quam utilis),
 ut
 coniunctionem femineam
 et palpationem
 quodammodo teneram atque mollissimam
 corde
 pertractent.

5. cum ergo
 perfecta
 quis
 uirtute
 fundatus
 ad inlecebram
 blandissimorum tactuum,
 quos
 cogitando confinxerit,
 nullum mentis adsensum,
 nullam commotionem carnis
 in se
 deprehenderit
 exagitatam,
 certissima
 puritatis suae
 capiet
 documenta,
 ita ut
 ad hanc
 se
 firmitatem puritatis
 exercens
 castitatis atque incorruptionis bonum
 non solum
 mente
 possideat,
 sed etiam
 si
 corporalem feminae adtactum
 necessitas ulla
 detulerit,
 excretur.

Hoc
 abbas Iohannes,
 cum
 horae nonae refectionem
 imminere
 sensisset,
 conlationem
 fine
 conclusit.

to be attempted
 by those
 who are still weak,
 as it will be
 more harmful
 than useful
 to them.

5. When, therefore,
 someone
 established
 in perfect
 virtue
 perceives
 in himself
 that no assent of the mind
 or movement of the flesh
 has occurred
 at the most seductive
 of the lascivious touches
 that he has
 imagined,
 he will have
 the most certain
 proof
 of his purity,
 such that
 by exercising
 himself
 for the sake of holding firmly
 onto this purity
 he will not only
 possess
 the good of chastity and incorruption
 in his mind
 but will also
 be horrified
 if
 some necessity
 brings him
 into bodily contact with a woman.

With this
 Abba John,
 having
 noticed
 that the meal at the ninth hour
 was ready,
 put
 an end
 to his conference.